

ביאור י"ג מדות

כתב הכה"ח (סי' קל"א אות כא) שאין לומר י"ג מידות בלא כוונה.

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא וְעָבַר כְּבוֹד ה' לִפְנֵי מֹשֶׁה וְהוֹרֶהוּ לומר.

יְהוָה המרחם על האדם קודם שיחטא, אפילו שגלוי לפניו שיחטא.

יְהוָה המרחם על האדם לאחר שחטא ועשה תשובה, ומקבלו כאילו לא חטא.

א אֵל בַּעַל הַיְכוּלָתָהּ לְהַטִּיב בְּכָל מַצָּב, וְהִיא מִידַת חוּזֵק שֶׁל רַחֲמִים.

ב רַחֲמוֹם המרחם על האדם שלא יקבל עונשו בפעם אחת אלא מייסרו מעט מעט.

ג וְחֲנוּן לְהוֹצִיאוֹ מִן הַצָּרָה, בְּמַתַּנְתִּי חֲנֻם אֶפְי' שְׁאִינוֹ הַגּוֹן.

ד אֶרֶךְ מאריך אפו ואינו ממחר ליפרע שמא יעשה תשובה.

ה אֲפִים לְצַדִּיקִים וּלְרָשָׁעִים.

ו וְרַב חֶסֶד לְצַרִּיקִים חֶסֶד, שְׁאִין לָהֶם כָּל כֶּךָ זְכוּיוֹת.

ז וְאַמֶּת וְנֶאֱמַן לְשֹׁלֵם שְׂכָר לְעוֹשֵׁי רְצוֹנוֹ.

ח נִצֵּר חֶסֶד שׁוֹמֵר אֶת הַחֶסֶד שְׂאֵדָם עוֹשֶׂה לִפְנֵיו.

ט לְאַלְפִים לְאַלְפֵי דוֹרוֹת.

י נִשָּׂא עֵין סוֹבֵל אֶת הַזְדוֹנוֹת.

יא וּפֶשַׁע וְאֵת הַפְּשָׁעִים, שְׂאֵדָם עוֹשֶׂה לְהַכְעִיס.

יב וְחֶטְאָה וְאֵת הַשְּׁגָגוֹת.

יג וְנִקְיָה וּמִנְקָה אֶת הָעוֹנוֹת לְשִׁבִּים בְּתוֹבוֹה.

וְסִלְחָתָהּ לְעוֹנֵינוּ וְלִחְטָאתֵינוּ וְנִחַלְתָּנוּ:

וְתִסְלַח לְזִדּוֹנֵנוּ וּלְשְׁגָגוֹתֵינוּ וְקַח אוֹתָנוּ לְחֶלֶקךָ.

כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם,

מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: